

**Кабыл алынды:
№ 4 пед.кеңешме
«28»_08_2021-жыл**

Бекитемин
Мектеп директору мил. ат.
_____ К.Джс Джакупова

Алымкул Койгелдиев атындагы Бейшеке жалпы билим берүү орто мектебиндеги социалдык педагогко коюлуучу

ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

- 1.1. Бул нускама Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2010-жылдын, 27-июлундагы №452/1 буйругу менен бекитилген социалдык педагогго коюлуучу квалификациялык талаптардын негизинде иштелип чыккан.

Социалдык педагог социалдык коргоо, тарбия, билим берүү жана окуучулардын инсанынын өстүрүү боюнча комплекстүү иш-чараларды жүзөгө ашыруучу мектеп кызматкери болуп саналат. Социалдык педагогдун ишмердик объектиси жүрүм-турумунда өксүгү бар жана «турмуштагы кыйын кырдаалга туш келген» балдар болуп саналат.

- 1.2. Социалдык педагог кызматка мектеп жетекчисинин сунушу менен райондук/шаардык билим берүү бөлүмүнүн башчысынын буйругу тарабынан дайындалат жана бошотулат.
- 1.3. Социалдык педагог тийиштүү кесиптик даярдыгы бар кишилерден дайындалат.
- 1.4. Социалдык педагог өз ишинде буларды билүүгө жана жетекчиликке алууга, колдонууга тийиш.

Кыргыз Республикасынын Конституциясын; Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын; Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн билим берүүгө, билим берүүнү башкаруу органдарына тиешелүү чечимдерин; Баланын укуктары жөнүндөгү конвенцияны; Уставды, ички тартип эрежелерин, директордун буйруктарын жана башка мектепке тиешелүү актыларды;

Жалпы жана социалдык педагогиканы;

Педагогикалык, социалдык, курактык жана балдар психологиясын;

Валеологиянын жана социалдык гигиенанын негиздерин

Социалдык-педагогикалык жана педагогикалык диагноздоо усулдарын;

Кесиптик жана практикалык ишмердик маселелери боюнча ченемдик – усулдук документтерди;

Эмгекти коргоо, коопсуздук техникасы жана өрткө каршы коргонуу эрежелерин жана ченемдерин.

1.5. Социалдык педагог түздөн түз мектеп директоруна баш иет.

1.6. Социалдык педагогго окуучуларды социалдык коргоо окуучуларды социалдык коргоо маселелери боюнча класс жетекчилер түздөн – түз баш иет.

2. ФУНКЦИОНАЛДЫК МИЛДЕТТЕРИ

Социалдык педддагогдун ишмердигинин негизги багыттары;

2.1. Социалдык коргоо, тарбия, билим берүү жана баланы мектепте жана жашаган жеринде өсүрүү брюнча комплекстүү иш-чараларды аткаруу;

2.2. Окуучулардын инсандык, психологиялык-медициналык-педагогикалык өзгөчөлүктөрүн жана алардын микрочөйрөсүн, жашоо шартын иликтөө;

2.3. Окуучулардын кызыкчылыктарын, муктаждыктардын, кыйынчылыктарын жана көйгөйлөрүн, чыр чатак кырдаалдарын, кылык жоругундагы ээнбаштыгын аныктоо жана өз убагында социалдык көмөк көрсөтүү;

2.4. Социалдык коргоо органдары менен башка мамлекеттик жана мамлекеттик эмес уюмдардын кызматташтын жүргүзүү;

2.5. Окуучуларды (тарбиялануучуларды) социалдык жактан колдоо жана коргоо иш-чараларын ишке ашыруу жана бул процессти көзөмөлдөө.

3. КЫЗМАТТЫК МИЛДЕТТЕРИ

Социалдык педагог төмөнкү милдеттери аткарат:

3.1. окуучулар (тарбиялануучулар) менен мектептин, үй-бүлөнүн, чөйрөнүн, түрдүү социалдык кызматтардын адистеринин, ведомстволордун жана административдик органдардын ортосунда арачылык кылат;

3.2. Социалдык-педогогикалык иштердин милдеттерин, формаларын, усулдарын жана социалдык жана жеке маселелерди чечүү жолдорун аныктайт, социалдык коргоо, социалдык колдоо, окуучулардын (тарбиялануучулардын) инсандык эркиндигин жана укуктарын ишке ашыруу боюнча чараларды көрөт, жаштар менен балдардын укуктарын жана кызыкчылыктарын коргойт, мектепте, ар түрдүү инстанцияларда

алардын өкүлү катары иш жүргүзүп, бул максатта башка кесиптеги адистерди да тартат;

- 3.3. Окуучулардын (тарбиялануучулардын) жана чоңдордун түрдүү социалдык-баалуу ишмердиктерин, социалдык демилгелерди өнүктүрүүгө багытталган иш-чаралады уюштурат, социалдык долбоорлор менен программаларды иштеп чыгууга, аткарууга катышат.
- 3.4. Жаштардын жана өспүрүмдөрдүн жүрүм – турумундагы коомго жат фактыларды (кылмыштуулук, укук бузуу, аракеттик, токсикоманиялык менен баңгилик ж.б. алдын алуу иштери) өз убагында аныктап, алдын алуу иштерин жүргүзөт, дени сак жашоо таризин уюштуруу маселелери менен алектенип, акыл-эс жана дене –бой жагынан жетилишине өксүгү бар жаштар жана балдарды түзөтүүчү-калыбына келтирүүчү иштерди уюштуруп, жүзөгө ашырат.
- 3.5. Төмөнкү иштерди жүзөгө ашырууга өбөлгө түзөт:
 - Окуучулардын укуктарын жана эрдигин ишке ашыруу, саламаттыкты жана өмүрдү коргоону камсыз кылуучу бейпил жана жагымдуу шарт түзүү;
 - Социалдык чөйрөдө адамгерчиликтүү, толук ыймандуу мамилелерди түзүү, ата-энелерди (мыйзамдуу өкүлдөрү) жана коомчулукту балдар маселелерин чечүүгө тартуу;
 - Педагогикалык багыттагы чөйрөнү түзүү.
- 3.6. Социалдык кооптуу үй-бүлөлөрдү аныктайт, алардын балдарга тийгизген терс таасирин төмөндөтүүгө көмөктөшөт, инсандын өсүшү үчүн жагымдуу шарттарды түзүүгө жардам берет, үй-бүлөдө баланы эртелеп жетилтүүгө жана тарбиялоого колдоо көрсөтөт;
- 3.7. Төмөнкү иштерди жүзөгө ашырууга көмөктөшөт:
 - Окуучулар (тарбиялануучулар) үчүн психологиялык жайлуу жана коопсуз жагдай түзүү, алардын өмүрүн, ден соолугун коргоону камсыздоо;
 - Ата-энелер менен балдардын мамилесин жакшыртуу, бейжай үй-бүлөлөрдө жашаган балдардын мамилелешүү көндүмдөрүн өнүктүрүүгө өбөлгө түзүү;
 - Баланын жана жаш адамдын жакынкы чөйрөсүндө (окуу-тарбия уюмдарында, бирикмелеринде ж.у.с.) инсан катары калыптанышына көмөктөшөт;
 - Балдардын жана жаштардын жалпы адамзаттык баалуулуктарды, жүрүм – турумдункоомдо жөнгө салынуучу ченемдерин жана эрежелерин өздөштүрүп, өнүктүрүшү, өзүн өзү тарбиялоо жана көзөмөлдөө жагынан ички дилгирлигин ойготуу.
- 3.8. Төмөнкү иштерди жүргүзөт:
 - Камкорчулук;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын сактоо менен, жумушка орноштуруу;
- баланын турак жайга болгон укугун сактоо.

3.9. Коомго аралашуу жагынан кыйынчылыкка кабылган, кам көрүүгө муктаж, оор абалга түшүп калган балдар менен жаштарды таап чыгат жана эсепке алат, аларга социалдык-педагогикалык жардам жана колдоо көрсөтүү боюнча алгылыктуу чараларды көрөт.

3.10. Төмөнкү иштерди жүзөгө ашырууга көмөктөшөт:

- балдарды класстан тышкаркы жана мектептен тышкаркы иштерге, балдар жана жаштар уюмдары, мекемелери, клубдары менен кызматташууга тартуу аркылуу алардын бош убактысын уюштуруу;
- ата-энелердин педагогикалык маданиятын жогорулатуу, алардын өз милдетине жоопкерчиликтүү, аң сезимдүү мамилесин калыптандыруу, ошондой эле ата-энелери менен болгон мамилесинде кыйынчылыктарга туш келген балдарга жардам берүү;
- багып-кароочусунан айрылган балдарды жөлөк пул, пенсия менен камсыздоо;
- жетим жана ата-энесинин багуусунан калган окуучу (тарбиялануучу) балдардын сактык салымдарын, баалуу кагаздарын тариздөө.

3.11. Балдардын иштери боюнча комиссиянын, жашы жете электер арасындагы кароосуздуктун жана укук бузуулардын алдын алуу боюнча кеңештин ишине катышат.

3.12. Балдардын, өспүрүмдөрдүн кызыкчылыктарын изилдөөгө байланышкан маалыматтарды чогултат, мамлекеттик уюмдарга жашы жете электердин жекече маселелерин чечүү жана алар үчүн шарт түзүү маселеси боюнча расмий суроо-талап жасайт.

3.13. Зарыл болгондо балдардын өздүк документтерин (туулгандыгы жөнүндө күбөлүктөрүн, паспортторун) калыбына келтирүүгө жардамдашат.

3.14. Балдарга, ата-энелерге жана мектеп педагогдоруна кеп-кеңеш, социалдык-педагогикалык жардам берет.

3.15. балдардын жана жаштардын укуктарын, ден соолугун жана өмүрүн коргоо, өз убагында социалдык-педагогикалык жардам берүү максатында билим берүүчү уюмдар, жашы жете электер инспекциясы, психологиялык жардам, социалдык коргоо кызматтар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, жалпыга маалымдоо каражаттары менен иштиктүү мамиле түзөт.

3.16. Мектептин педагогикалык кеңешинин ишине катышат.

3.17. Мектепте, тиричиликте, коомдук жайларда жүрүм-турумдун адептик ченемдерин сактайт.

4. Укуктары

Социалдык педагогдун төмөнкүдөй укуктары бар:

- 4.1. Мектеп Уставында аныкталган тартипте мектепти башкарууга катышуу.
- 4.2. Кесиптик абийирин жана кадыр-баркын коргоо.
- 4.3. Өзүнүн ишине берилген бааны камтыган даттануулар жана башка документтер менен таанышуу, алар боюнча түшүндүрмө берүү.
- 4.4. Тартипке салуучу же кызматтык териштирүү кесиптик адеп ченемдерин бузуу менен жүргүзүлгөн учурда өз кызыкчылыктарын өзү же өкүлү (мунун ичинен – адвокат) аркылуу коргоо.
- 4.5. Мыйзамда каралган учурларды кошпогондо, тартипке салуучу же кызматтык териштирүүнүн купуя жүргүзүлүшүн талап кылуу.
- 4.6. Социалдык-педагогикалык иштин усулдарын жана методикасын өз ыктыяры менен тандоо жана колдонуу.
- 4.7. Кесиптик чеберчилигин жогорулатуу.

5. Жоопкерчилиги

5.1. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган тартипте социалдык педагог төмөнкүлөр үчүн жооптуу:

- социалдык-педагогикалык иш-чаралар убагында окуучулардын (тарбиялануучулардын) өмүрү жана ден соолугу үчүн, ошондой эле укуктары менен эркиндиктеринин бузулгандыгы үчүн, ошондой эле укуктары менен эркиндиктеринин бузулгандыгы үчүн;
- мектептин Уставын жана ички тартип эрежелерин, мектеп директорунун мыйзамдуу буйруктарын же башка ички ченемдик актыларды, ушул Нускамада белгиленген кызмат милдеттерин жүйөлүү себептерсиз аткарбагандыгы же талаптагыдай аткарбагандыгы үчүн – эмгек мыйзамдарында аныкталган тартипте.
- окуучунун (тарбиялануучунун) инсанына күч колдонгондугу же психологиялык кысым көрсөткөндүгү, ошондой эле башка бейадеп жоруктарды жасагандыгы үчүн
- Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарында жана “Билим берүү жөнүндө” мыйзамында аныкталган тартипте кызматынан бошотууга чейинки чаралар көрүлүшү мүмкүн.

6. КЫЗМАТЫ БОЮНЧА МАМИЛЕЛЕРИ ЖАНА БАЙЛАНЫШТАРЫ

Социалдык педагог:

- 6.1. 40 сааттык жумуш жумасына ылайык түзүлгөн жана мектеп директорунун бекиткен график боюнча иштейт;
- 6.2. Өз ишин ар окуу жылына жана ар окуу чейрегине пландайт. Планды мектеп бекитет;
- 6.3. Ар бир окуу чейреги аяктагандан кийин, 10 күндүн ичинде өзүнүн ишмердиги жөнүндө жазуу жүзүндө отчетту мектептин директоруна берет;
- 6.4. Мектеп администрациясынан укуктук-ченемдик жана уюштуруу-усулдук мүнөздөгү маалыматтарды алып, тийиштүү документтерге кол коюп таанышат;
- 6.5. Өзүнүн компетенттүүлүгүнө тиешелүү маселелер боюнча мектептин администрациясы, педагогикалык жана медициналык кызматкерлери, окуучулардын (тарбиялануучулардын) ата-энелер (мыйзамдуу өкүлдөрү) менен, ошондой эле камкорчулук жана социалдык коргоо органдары менен дайым маалымат алмашып турат.

Нускама менен тааныштым: Окенова М.